

LAUSUNTO

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaostolle

7.5.2012

Asiantuntijakutsu 2.5.2012

**VNS 2/2012 vp Kilpailukykyä ja hyvinvointia vastuullisella liikenteellä:
Valtioneuvoston liikennepoliittinen selonteko eduskunnalle**

SUOMEN HUOLINTALIIKKEIDEN LIITTO RY:N LAUSUNTO KOSKIEN LIIKENNEPOLIITTISTA SELONTEKOA

1. Yleistä selonteosta

Suomen Huolintaliikkeiden Liitto ry:n (jäljempänä "SHL") mielestä järjestyksessään toinen valtioneuvoston liikennepoliittinen selonteko on kokonaisuutena myönteinen menettely valtion päätöksentekoon, koska se tuo lisää huolinta- ja kuljetusalan toivomaa pitkäjänteisyyttä Suomen liikennejärjestelmän kehittämiseen. Liikennepoliittikan pitkäjänteisyys ja suunnitelmallisuus edistää merkittäväällä tavalla Suomen kilpailukykyä ja elinkeinoelämän menestymistä globaalissa kilpailussa.

Selonteossa on hyviä linjauksia, joista eräitä käsitellään jäljempänä kohdassa 2. SHL:n valmistelutyön aikana esille nostamat asiat on kaiken kaikkiaan otettu hyvin huomioon selonteon laadinnassa (ks. LIITE 1).

Yhtenä selonteon puutteena SHL pitää sitä, että Suomen elinkeinoelämän ja talouskasvun kannalta erittäin keskeinen kysymys eli Suomen logistinen kilpailukyky kansainvälisessä kilpailussa ja sen parantaminen, ei erotu selonteosta isona ja näkyvänä strategisena linjauksena/asiana.

Toisena puutteena on pidettävä sitä, että työrauhaa turvaavan lainsäädännön uudistaminen ja laittomien työtaisteluiden sanktioiden nostaminen oikealle tasolle eivät ole mukana selonteon linjauksissa. Työrauhaa turvaavan lainsäädännön uudistamisen tärkeyteen on kiinnitetty huomiota SHL:n selonteon valmisteluvaiheessa antamassa lausunnossa (LIITE 1), mutta myös Suomen logistisen kilpailukykyyn varmistamista tarkastelleen kolmen selvitysmiehen ryhmän selvityksessä.

Moni tärkeä ja/tai kiireellinen asia, kuten esim. sopeutuminen kiristyviin ympäristömääräyksiin merikuljetuksissa, jää selontekoa seuraavan ja aikaa vievän strategia-työn varaan. Lisäksi useissa selonteon linjauksissa esitetään laadittavaksi kyseistä aihealuetta koskeva strategia (Liikenteen hinnoittelun pitkän tähtäimen strategia; Kansallinen meristrategia; Liikenteen osaamisen kehittämisen strategia; Lentoliikenteen strategia). Tärkeitä asioita, mutta vaarana on se, että seuraavat vuodet liikenteen hallinnon alalla kuluvat erilaisten strategiatöiden parissa, mutta tärkeisiin konkreettisiin toimenpiteisiin ja -ohjelmiin päästään käsiksi vasta viiveellä.

2. Selonteon keskeiset ja tärkeät linjaukset

Linjaus nro 14)

”Huolehditaan Suomen vientiteollisuuden toimintaedellytyksistä ja logistiikka-alan kilpailukyvyistä. Hallituskausittain tehdään arviointi elinkeinoelämän logistisesta kilpailukyvyistä. Liikennepoliittisten päätösten yhteydessä arvioidaan kokonaisvaltaisesti vaikutukset yrityksille, logistiikan toimivuuteen ja kilpailukykyyn. Varmistetaan osaavan työvoiman, muun muassa ammattikuljettajien, riittävyys.”

Tärkeä ja erittäin keskeinen linjaus, mikä tulisi erottua ja nostaa paremmin esiin 54 eri linjauksen joukosta isona asiana.

- Suomalaisen elinkeinoelämän kilpailukyky edellyttää, ettei logistisista toimitusketjuista muodostu ylimääräisiä esteitä tai kustannuksia Suomessa harjoitettavalle yritystoiminnalle. Liikennepoliittisia päätöksiä tehtäessä on aina arvioitava päätöksen vaikutus Suomen logistiikka- ja muiden yritysten kilpailukykyyn.

Linjaus nro 15)

”Varmistetaan ensisijaisesti keskeisen väyläverkon tarkoituksenmukainen kunto sekä koko verkon päivittäinen liikennöitävyys ja hoitotaso. Aiempaa enemmän painotetaan raideliikenteen täsmällisyyttä ja toimintavarmuutta muun muassa uusimalla vanhentuvat ohjausjärjestelmät ja tehostamalla kunnossapitoa.”

Tärkeä linjaus koska:

- priorisoidaan liikenteen runkoverkkoa
- parannetaan Suomen raideverkostoa, sillä ympäristöaspektien kautta paine tätä kuljetusmuotoa kohtaan tulee edelleen kasvamaan.

Linjaus nro 18)

”Laaditaan laaja-alainen kansallinen meristrategia, joka kattaa kaikkien hallinnonalojen merelliset kokonaisuudet. Liikennesektorin osalta strategiassa linjataan muun muassa sopeutumista kiristyviin ympäristömääräyksiin, tukipolitiikkaa, väylämaksujen uudistamista, jäänmurtokaluston hankintaa sekä satama- ja telakka-asioita.”

Tärkeä linjaus koska:

- laivojen uudet polttoaineiden rikkipitoisuusvaatimukset (IMO-päätös ja EU:n rikki-direktiivi) ovat johtamassa Suomessa merikuljetusten kustannustason merkittävästi nousuun, mikä heikentää suuresti Suomen logistista kilpailukykyä suhteessa sen merkittävimpiin kilpailijamaihin (esim. Ruotsi, Saksa). IMO-päätöksestä Suomen elinkeinoelämälle aiheutuvaa kilpailuhaittaa tulee siten pyrkiä eri tavoin poistamaan tai minimoimaan.

Linjaus nro 35)

”Vaikutetaan vero- ja maksupolitiikalla sekä informaatiolla liikkumistarpeeseen, liikkumis- ja kuljetusvalintoihin ja ohjataan liikennettä aiempaa enemmän kestävien liikennemuotojen varaan. Tehdään kaikki liikennemuodot kattava maksujen ja verojen rakenteellinen kokonaistarkastelu ja sen pohjalta uudistus, jossa

poistetaan väärään suuntaan ohjaavat kannustimet, ottaen huomioon myös eri ratkaisujen välilliset vaikutukset.”

Tärkeä linjaus, koska

- ympäristöarvojen ja kestäväen kehityksen merkitys tulee ottaa huomioon liikennejärjestelmän kehittämisessä.

Liikennepoliittisia ratkaisuja tehtäessä on kuitenkin aina syytä muistaa pitää erillään elinkeinoelämän tavaraliikenne yksityisestä henkilöliikenteestä. Elinkeinoelämän tavarakuljetuksiin kohdistuvat maksujen ja verojen korotukset heikentävät välittömästi Suomen talouden kansainvälistä kilpailukykyä, elleivät vastaavat vaatimukset koske vähintäänkin myös muita EU-maita.

Linjaus nro 46)

”Varmistetaan liikennealan työvoiman saatavuus ja osaaminen innovaatio-, koulutus-, työvoima- ja maahanmuuttopolitiikan keinoin. Liikennealalle laaditaan kokonaisvaltainen toimialan osaamisen kehittämisstrategia sekä toteutetaan alan osaamista pitkäjänteisesti valituilla aloilla kehittävä, kumppanuuteen perustuva osaamiskeskittymien verkosto.”

Tärkeä linjaus, koska

- Liikenne- ja logistiikka-ala eri kuljetusmuotoineen on varsin hajanainen, mikä on ollut omiaan johtamaan logistiikan koulutuksen pirstaloitumiseen. Tärkeää on suunnitelmallisesti ja systemaattisesti luoda hyvät puitteet liikenteen ja logistiikan koulutukselle ja varmistaa, ettei resursseja hukata turhissa päällekkäisyyksissä.
- Suomalaisen ikärakenteen muuttuessa mm. merkittävä määrä kuljettajista ja maantieliikenneyrityksistä on jäämässä eläkkeelle, eikä uutta työvoimaa välttämättä ole löydettävissä ilman konkreettisia koulutustoimenpiteitä.
- Logistiikka- ja toimitusketjun hallinnan sähköistyessä ja monimutkaistuessa sekä globalisaation edetessä logistiikkapalvelujen yhteydessä toimivalta henkilökunnalta edellytetään entistä parempaa ja monipuolisempaa osaamista. Tästä syystä on luotava hyvät puitteet logistiikan koulutuksen kehittämiselle.

Linjaus nro 52)

”Huomioidaan Venäjältä ja Venäjälle kulkevan liikenteen kasvu ja varmistetaan rajanylityspaikkojen tulli- ja rajajärjestelyjen ja raja-asemille johtavien liikenneväylien kapasiteetti ja toimivuus.”

Tärkeä linjaus, koska

- Suomen kautta Venäjälle kulkevalla transito-liikenteellä on suuri merkitys Suomen logistisen järjestelmän tehostajana. Esim. mitä laajempaa transito-liikenne on, sitä paremmat laivayhteydet Suomen vientiteollisuudella on omille tuotteilleen. Parhaimmillaan (v. 2008) transito-liikenne on tuonut Suomelle vuodessa tuottoja yli 380 miljoonaa euroa ja työllistänyt Suomessa yli 3 200 henkilöä.
- vaikka transito-liikenteen määrä on vähentynyt vuoden 2008 huippumäärästä, ovat Venäjän transito-kuljetukset edelleen Suomelle tärkeitä ja iso mahdollisuus.

Helsingissä 7. toukokuuta 2012

Kunnioitavasti

Suomen Huolintaliikkeiden Liitto ry

Petri Laitinen
Toimitusjohtaja

LIITE 1 Suomen Huolintaliikkeiden Liitto ry:n ja Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n 21.9. 2011 päivätty lausunto liikennepoliittisen selonteon laadintaan.

Suomen Huolintaliikkeiden Liitto ry
PL 62 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
S-posti: etunimi.sukunimi@huolintaliitto.fi

Puh. 020 595 5000
Fax. 020 595 5001 ;
www.huolintaliitto.fi

Suomen Huolintaliikkeiden Liitto ry (SHL) on huolinta-alan työntajien elinkeino- ja työmarkkinapoliittinen edunvalvontajärjestö. SHL:n jäseninä on noin 70 huolinta-alan yritystä, jotka yhdessä vastaavat valtaosasta Suomen ulkomaankaupan kappaletavaran vienti- ja tuontikuljetuksista.